

Бомчак Марія-Анастасія Василівна

Студентка н. гр. 105_СПД ННІ права та психології НАВС

Науковий керівник:

Хахановський Валерій Георгійович

доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри інформаційних
технологій ННІ права та психології НАВС

ЕЛЕКТРОННЕ ПРАВОСУДДЯ: МАЙБУТНЄ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ

Мета дослідження: дослідити розвиток та поширення електронної системи правосуддя.

Актуальність теми: інноваційні технології стрімко розвиваються за кордоном та в Україні. Сучасний світ потребує їх безперервного розвитку для вирішення різноманітних проблем людства, зокрема, щодо ефективного функціонування правосудної системи. Найяскравішою у цій сфері інновацією є концепція електронного правосуддя.

Електронне правосуддя. Його поява та розвиток в світі.

Електронне правосуддя – це механізм, який працює з системами інформаційно-комунікаційних технологій для автоматизації і полегшення ведення судових процесів. Мета електронного правосуддя – зробити правову систему спростованішою та доступнішою як для громадян, так і для правників.

Вперше електронне правосуддя було впроваджено в Сінгапурі в 1990-х роках. Сінгапур перший активно використовував цифрові технології для оптимізації судових процесів. Це було створено з метою підвищення ефективності правосуддя, скорочення бюрократії та часу розгляду справ. На даний момент електронне правосуддя прийняли Сінгапур, Естонія, США, Канада, Велика Британія, Україна, Німеччина, Індія.

Електронне правосуддя перспективи та проблеми впровадження.

Через достовірну ефективність та наявність деяких проблем судочинство потребує відносних реформ для покращення. Однією з проблем судочинства є тривалий та складний процес розгляду справ, високий рівень судових витрат, тому для вирішення цих проблем є реалізація можливості використання інформаційних технологій та інших технологій при розгляді зазначених справ. Прискорений розвиток сучасних технологій є пріоритетним напрямком розвитку права, адже під його впливом підвищується ефективність судової влади. У цьому контексті важливими перспективами є підвищення ефективності та прозорості правосуддя, використання в судочинстві інформаційно-комунікаційних технологій, що сприяє спрощенню судових процедур, скороченню терміну розгляду справ.

Це передбачає автоматизацію та здійснення онлайн таких функцій як: подача позовно судових актів, надання електронних доказів, розгляд справи онлайн. Проблемами впровадження можуть бути недостатнє забезпечення матеріалами для реалізації та брак фахівців. Однак найбільшою проблемою є питання доступу до правосуддя для осіб, які проживають на окупованій території, постають значні труднощі з доступом до судів, що розташовані на неконтрольованих Україні територіях. Електронне правосуддя допоможе вирішити ці проблеми.

Поява та розвиток електронного правосуддя в Україні.

У 2017 році був ухвалений Закон України «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу, Цивільного процесуального кодексу та Кодексу адміністративного судочинства», який став основою Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи. Система офіційно запрацювала у 2018 році. Covid-19 прискорив цифровізацію. Судові засідання почали проводитися через відеоконференції. З 2021 року триває вдосконалення ЄСІТС для забезпечення більшого спектру доступу до судових послуг.

Висновки. Електронне правосуддя відкриває багато можливостей для судочинства України. Воно сприяє ефективному вирішенню проблем з дистанційним доступом до судових справ для громадян, які проживають на окупованих територіях та не мають змоги бути присутніми в суді, швидшому розгляду справ та проведення самих судів.

Список використаних джерел:

1. Ізарова І. Юридичний вісник, 2014. С. 222-227.
2. Логінова Н.І. Актуальні проблеми держави і права, 2014. С. 429-435.
3. Коршун А. Jurnalul juridic national: teorie și practică, 2017. V. 27(5). P. 20-24.
4. Булкат М.С. Київський часопис права, 2023. С. 76-86.